

ЗАДЪЛЖИТЕЛНОТО ЗАСТРАХОВАНЕ НА РАБОТНИЦИТЕ ЗА ТРУДОВА ЗЛОПОЛУКА ВСЕ ОЩЕ БУКСУВА

Наредбата за задължително застраховане на работниците и служителите, упражняващи професии с висока степен на рискове, беше обнародвана още в ДВ, бр. 15, от 17.02.2006 год. Документът посочва основните положения (условията и реда) за сключването на тази застраховка, но едва месец и половина по-късно в ДВ, бр. 24, от 21.03.2006 год. беше публикуван официалният списък на професиите, чийто коефициент на трудов травматизъм за 2005 год. е бил по-висок от средния за страната. Така че на практика същинската работа по сключването на задължителната застраховка „Трудова злополука“ за застрахователните компании започна около месец и половина след приемането на наредбата. За съжаление голяма част от работодателите „забравят“ да се погрижат за сигурността на своите работници.

Контролът по изпълнение на задължението на работодателите по наредбата се осъществява от Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, но застрахователи твърдят, че до момента няма такъв контрол. Затова по-голямата част от фирмите не са направили застраховката.

Коефициентът на трудов травматизъм по икономически дейности е определен от министъра на труда и социалната политика по данни на НОИ от информационната система за трудови злополуки.

Съгласно наредбата на застраховане подлежи всяка

група икономическа дейност, при която коефициентът на трудов травматизъм е равен или над средния за отрасъла.

„Установихме, че много малко фирми използват звената по трудова медицина, тъй като не предпочитат да платят на тази институция за определяне конкретно на рисковите работни места - сподели за в. „Застраховател прес“ **Божидар Димитров**, директор на Дирекция „Злополука, заболяване и асистанс“ в ЗПАД „Алианц България“. - Наредбата дава възможност по решението на синдикатите да бъдат застраховани и другите работни места във фирмата.“

В ЗПАД „Алианц България“ са застраховани най-много фирми съгласно списъците с икономически дейности от отраслите дървообработване, металургия, транспортни фирми, строителство.

Лошото е, че към момента се натрупва информация и тя още не е анализирана, защото ЗПАД „Алианц България“ е започнало да продава застраховката от средата на месец март т.г. Впечатляващото е, че компанията е направила значителен обем от застраховки. До момента няма изпращане на обезщетения.

Георги Георгиев, член на УС на ЗК „Витоша живот“ АД,

КАКВИ СА УСЛОВИЯТА ПО ТАЗИ ЗАСТРАХОВКА?

Изискванията на наредбата по отношение на рисковете са за покриване на „смърт“, „трайна загуба на работоспособност“ и „временна загуба на работоспособност“ в резултат на трудова злополука.

Застрахователната сума се определя на базата на месечната брутна работна заплата на застрахованите работници и служители за последните дванадесет месеца. Съгласно наредбата за задължително застраховане на работниците и служителите за риска „трудова злополука“ минималната застрахователна сума за смърт и трайна загуба на работоспособност вследствие на трудова злополука за всяко лице е в размер на 7 (седем) годишни брутни работни заплати на работника или служителя. Минималната застрахователна сума за риска „временна загуба на работоспособност“ е в размер на 1 (една) месечна заплата.

Споделя, че първите застраховки за трудова злополука на рискови професии съгласно наредбата са направени през месец март т.г. През месец май и юни в компанията са установили активизиране от страна на работодателите да застраховат своите работници и служители. В момента обаче има спад в застраховането.

Класификаторът на рисковите професии вече е готов.

Застраховането става съгласно определените в класификатора към 1 януари 2006 г. видове икономически дейности. Министерството на труда и социалната политика подготви и коефициентите за трудов травматизъм в различните отрасли и подотрасли.

На база на този списък се определят видовете дейности, които трябва задължително да бъдат застраховани.

РАЗМЕРЪТ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯТА Е ДОСТА „ШАРЕН“

Съгласно наредбата минималният размер на застрахователната сума при риск „смърт“ е 7 работни заплати.

Изчислява се, като месечната брутна заплата към момента на сключването на застраховката се умножава по 12 месеца за 7 години.

Наредбата обаче дава възможност при желание на работодателите тази застрахователна сума да бъде увеличена. Според **Божидар Димитров** склучените застраховки обикновено са за минималната застрахователна сума.

И според **Г. Георгиев** преобладават такива застрахователни суми, но има и по-големи фирми, които правят застраховането си върху реалните суми. Притеснително

за застрахователя е, че в дадена фирма общото ниво на заплатите е сравнително ниско /от порядъка на 500 лева/, но има водещи специалисти със значително трудово възнаграждение, които са застраховани на доста високи застрахователни суми, които подлежат на презастрахование. Георгиев твърди още, че някои работодатели дори не са прочели, че според наредбата се покриват злополуки само съгласно чл. 55, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване, т.е. трудови злополуки само по време на работа. А не по алинея 2, за приравнените трудови злополуки, станали по време на път или междуусменни почивки и т.н.

„Вече имаме такива злополуки - обяснява Георгиев - и работодателите претендират за обезщетения, които не са предмет на тази застраховка.“

В ЗПАД „Алианц България“ средната застрахователна сума по натрупания обем застраховки в компанията е от порядъка на 22 500 лв. Тя отговаря на средна работна заплата в рисковите отрасли 250-260 лв. Застрахователната премия за година средно е по 16 лева на един работник.

Съгласно статистиката на НОИ за рисковите работни места към 2003 г. са около 800 000 и в ЗПАД „Алианц България“ са застраховани около 80 000 работни места. Така общият риск, който носи компанията, е от порядъка на милиарди левове. Компанията е ориентирана към клиенти от дребния и средния бизнес.

В ЗК „Витоша живот“ до момента са застраховани 50 000 души по тази застраховка трудова злополука.

Георги Георгиев сподели, че има доста голямо разнообразие в застрахователните суми, по които се правят застраховките в компания „Витоша живот“. Паралелно се правят застраховки за изключително ниски застрахователни суми по риска смърт, както и застраховки за много високи суми.

Оказва се, че в различните фирми работните заплати са диаметрално различни. В някои се обявява месечна брутна заплата от около 200 лв., което означава застрахователна сума 16 800 лв. В същото време в някои предприятия тази застрахователна сума достига над 100 000 лв. на работник. Застрахователите направо са шокирани от този голям диапазон в трудовото възнаграждение, но не са инстанцията, която да проверява валидността на подаваната от работодателите информация.

Най-масовата застрахователна сума в ЗПАД „Армеец“ е 25 200 лв., което отговаря на 300 лв. брутна работна заплата.

Много ниски са според специалистите обезщетенията, предвидени в наредбата, когато се отнася до временна загуба на работоспособност. Така болничните обезщетения са от 3% до 10% в зависимост

от продължителността на застраховането и месечната брутна работна заплата. Затова компания „Алианц България“ дава възможност да се увеличи това обезщетение, като застрахователната сума може да бъде определена от работодателите за 500, 1000 и 1500 и 2000 лв., но те се въздържат от тези застраховки. Същото важи и за ЗК „Витоша живот“ АД, където обикновено са застраховани фирми от металургията, транспорта, енергетиката, строителството, хранително-вкусовата промишленост. Според Г. Георгиев портфейлът е разпръснат в почти всички отрасли и видове дейности, които подлежат на задължително застраховане.

За да завишат сумите на обезщетенията, и от ЗПАД „Армеец“ предлагат на клиентите си възможността да склучят застраховката, като си

БЛИЦ АНКЕТА СЪС ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

ВАШЕТО ЛИЧНО МНЕНИЕ ДАЛИ ИМА НЯКАВИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ПРОДАЖБАТА НА ЗАСТРАХОВКАТА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ И КЪДЕ СА ТЕ?

**ЯРОСЛАВА КРЪСТЕВА,
директор „Рисково застраховане“
в ЗПАД „Армеец“**

При договорирането на застраховката съществуват редица проблеми.

Списъкът на икономическите дейности, подлежащи на задължително застраховане за риска „трудова злополука“, беше публикуван в ДВ, бр. 24, от 21.03.2006 год.

Въпреки че не се съмнявам относно обективните критерии, по които този списък е изгответ, мен лично някои „пропуски“ в този списък ме озадачават. Например в списъка не попадат шивашките фирми за производство на облекло, също фирмите, извършващи охранителна дейност, СОТ и т.н.

Съгласно изискванията на наредбата при определянето на застрахователните суми, работодателите трябва да декларират брутната работна заплата на всеки един служител

за последните 12 месеца. Работодателите са изключително затруднени да изпълняват задължението за представяне на служебни бележки за дохода на всеки един служител за последните 12 месеца преди сключване на застраховката (особено за тези работници и служители, които са работили при повече от един работодател).

Склучването на застраховката е доста тежко поради това, че за всеки един работник или служител застрахователната сума е различна (в зависимост от конкретната заплата), съответно различни са обезщетенията и дължимата застрахователна премия. При фирмите с голям брой работници е доста тежко да се направят всички тези изчисления и да се впишат в една-единствена застрахователна полizza.

Може би било удачно при определяне на базата за изчисление на застрахователната сума да се прилага някаква условна стъпка, например 100 лв.

Доста сложна е и процедурата при напускане или новопостили работници. Въобще за сега според мен това е една от най-трудоемките по отношение на аквизицията застраховки. Тялото предстои да се сблъскаме

с трудности при настъпването на застрахователни събития и ликвидацията на щети.

**БОЖИДАР ДИМИТРОВ,
директор на Дирекция
„Злополука, заболяване и асистанс“
в ЗПАД „Алианц България“**

Проблемите в наредбата не са много и не са особено съществени.

Не е решен въпросът как се застраховат работниците например в строителството, които се изправят на работа от наши фирми зад граница. Независимо че те имат трудов договор, бъдат застраховани в съответната страна.

Друг проблем е с работниците, които се наемат или на гражданско договори, или изобщо без договори. Тази наредба се отнася само до работещите по трудови договори.

(Продължава на стр. 6)

не е ясно как ще бъдат застраховани в съответната страна.

(Продължава на стр. 6)